

Orkestro muzikos koncertas

# Paganini ir Schuberto šedevrai

**LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS**

Meno vadovas, solistas ir dirigentas  
**SERGEJ KRYLOV**  
(smuikas)

2024 m. rugsėjo 21 d., Vilnius,  
Filharmonijos Didžioji salė

## PROGRAMA

I

FRANZ SCHUBERT (1797–1828)

Styginių kvartetas Nr. 14 d-moll, D. 810 „Mirtis ir mergelė“ („Der Tod und das Mädchen“, versija styginių orkestrui)

*Allegro*

*Andante con moto*

*Scherzo. Allegro molto*

*Presto*

II

NICCOLÒ PAGANINI (1782–1840)

Koncertas smuikui ir orkestrui Nr. 1 D-dur, op. 6 (Tomo Petrikio aranžuotė kameriniam orkestrui)

*Allegro maestoso*

*Adagio espressivo*

*Rondo. Allegro spiritoso*

Solistas ir dirigentas

SERGEJ KRYLOV (smuikas)

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS

Kerintis garso grožis, kunkuliuojantis muzikavimas ir intensyvus lyriškumas – tai savybės, užtikrinančios **SERGEJUI KRYLOVUI** vietą tarp žymiausių šiandienos atlikėjų. Didelės įtakos muziko kūrybiniame kelyje turėjo Mstislavas Rostropovičius, su kuriuo jaunas Krylovas ne kartą koncertavo. „Mane nustebino šio nuostabaus smuikininko, kurį laikau vienu iš penkių geriausių šiandienos smuikininkų pasaulyje, lygis“, – apie savo jaunesnį kolegą rašė Rostropovičius.

Už išskirtinį indėlį į muzikos meno plėtrą S. Krylovas buvo apdovanotas „Le Muse“ (Florencija), „Viotti d’oro“ (Verčelis), „Angelo dell’anno“ (Milanas), „Torrone d’oro“, „Violino d’argento“ (Kremona) ir „Rusijos Roma“ prizais. 2022 m. Vilniaus festivalyje Lietuvos nacionalinė filharmonija ypatingai pagerbė Lietuvos kamerinio orkestro (LKO) meno vadovą: jis buvo apdovanotas Filharmonijos įsteigtu I laipsnio garbės ženklu „Tarnauju muzikai“. S. Krylovas LKO meno vadovu ir pagrindiniu dirigentu tapo 2008 m., su šiuo kolektyvu surengė daugiau nei du šimtus koncertų visame pasaulyje.

Platus smuikininko repertuaras apima muzikines epochas nuo ankstyvojo italų baroko iki XXI amžiaus avangardinių kompozicijų. Tarp S. Krylovo įrašų – A. Vivaldi „Metų laikai“ ir N. Paganini „24 kaprisai“ („Deutsche Grammophon“), K. Pendereckio smuiko koncertas

„Metamorfozės“, diriguojamas kompozitoriaus (DUX, 2017), ir daugelis kitų kūrinių. Ezio Bosso „Esoconcerto“ premjera, įvykusi Venecijos „La Fenice“ teatre, buvo transliuojama gyvai ir opusą įrašė „Sony Classics“. Tąkart, diriguojant autoriui, griežė S. Krylovas.

Smuikininkas yra koncertavęs su žymiais Europos, Azijos ir Amerikos orkestrais, diriguojamais pasaulinį pripažinimą pelniusių dirigentų, kaip antai Fabio Luisi, Vasily Petrenko, Jukka-Pekka Saraste, Marin Alsop, Nikolajus Znaideris, Tonis Koopmanas, Roberto Abbado, Mikhailas Pletnevas, Andrey’us Boreyko, Dmitry Lissas, Andris Poga, Vladimiras Ashkenazy. S. Krylovas diriguoja daugeliui orkestrų Didžiojoje Britanijoje, Italijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Izraelyje ir kitur.

S. Krylovas yra Lugano konservatorijos (Šveicarija) profesorius; jis dažnai kviečiamas būti tarptautinių konkursų žiuri pirmininku. Vienas naujausių – Kremonos miesto konkursas 2024 m. birželio mėnesį.

### LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS (LKO)

pradeda savo 64-ąjį sezoną, kupiną įdomių ir netikėtų programų, lietuvių kompozitorių muzikos, XX–XXI a. užsienio kūrėjų ir laiko patikrinto baroko, klasikos, romantikų kūrinių.

1960 m. prof. Sauliaus Sondeckio įkurtas LKO yra vienas iškiliausių ir labiausiai pasaulyje įvertintų mūsų šalies muzikantų kolektyvų. Šiandien orkestro gastrolių maršrutuose užfiksuotos beveik visos Europos šalys, Šiaurės ir Pietų Amerika, Pietų Afrikos Respublika, Japonija, Kinija, Australija, Islandija; tokios scenos kaip Berlyno filharmonijos ir Vienos „Musikverein“, Londono „Royal Festival Hall“ ir Romos „Santa Cecilia“, Amsterdamo „Concertgebouw“ ir Paryžiaus „Salle Pleyel“, Leipcigo „Gewandhaus“ ir daugelis kitų. LKO bendradarbiavo su Yehudi Menuhinu, Mstislavu Rostropovičiumi, Gidonu Kremeriu, Mūza Rubackyte, Andriumi Žlabiu, Dmitrijumi Baškiovu, Vadimu Repinu, Sergejumi Krylovu, Davidu Geringu, Miša Maiskiu, Dmitrijumi Šapovalovu, Ronaldu Zollmanu, Modestu Pitrenu ir kitais iškiliais menininkais. Pastaraisiais metais koncertuota Liuksemburge, Ispanijoje, Šveicarijoje, Slovėnijoje, Lenkijoje, Kinijoje, Italijoje, Kosta Rikoje ir Libane.

Orkestro koncertų programose šalia baroko ir klasicizmo šedevrų svarbią vietą užima šiuolaikinės muzikos interpretacijos. LKO dėmesingas lietuvių kompozitorių kūrybai, dažnai atlieka Mikalojaus Konstantino Čiurlionio, Eduardo

Balsio, Juliaus Juzeliūno, Osvaldo Balakausko, Jono Tamulionio, Algirdo Martinaičio, Vidmanto Bartulio, Arvydo Malcio, Ramintos Šerkšnytės, Justės Janulytės, Loretos Narvilaitės, Žibuoklės Martinaitytės kūrinius.

LKO įrašė per 100 įvairiausio repertuaro vinilinių ar kompaktinių plokštelių, tarp kitų, lietuvių kolektyvo ir S. Krylovo įrašą (Antonio Vivaldi „Metų laikai“) išleido ir pasaulyje garsi klasikinės muzikos leidėja „Deutsche Grammophon“.

„Klasikinei simfonijai suteiktas gana intymus skambesys, orkestro nariai kartu grožėjosi šiuo šedevru ir natūraliai jį perteikė. Ilgametis meno vadovo darbas su iškilium kolektyvu davė savo vaisių, ir atrodė, kad bendra vieninga interpretacija, muzikavimo lengvumas pasiekiamas net ne dirigento mostu, o mintimi – taip jautriai muzikantai atsiliepė į vedimą. Tokio lygmens vadovavimas rodo atrasto kūrybinio stiliaus tikslumą ir gyvastingumą, nors po koncerto kalbintas Sergejus Krylovas orkestro evoliuciją įvardijo kaip *gradus ad parnasum*, tai yra kopimą laiptais į dangišką viršūnę, o tie laipteliai, žinia, muzikoje niekada nesibaigia...“ – rašo Dalia Tamošaitytė apie Lietuvos kamerinį orkestrą ir jo meno vadovą, smuikininką ir dirigentą S. Krylovą (7 *meno dienos*, 2024 06 28).

---

1824 m. **Franzo Schuberto** sukurtas **Stygiųjų kvartetas Nr. 14 d-moll, D. 810** neretai vadinamas kompozitoriaus muzikiniu testamentu – jį kūrė tik ką pakilęs iš sunkios ligos, slegiamas finansinių nepriteklių, išsekęs dvasiškai. Savo draugui jis rašė: „Pagalvokite apie žmogų, kurio šviesiausios viltys nutrūko, kuriam meilė ir draugystė – tik kančia.“ Pavadinimas „Mirtis ir mergelė“ („Der Tod und das Mädchen“) kilo nuo antroje dalyje panaudotos muzikinės citatos iš jo 1817 m. sukurtos to paties pavadinimo dainos pagal Matthiaso Claudiuso eiles. Pirmą kartą opusas atliktas privačiai 1826 m., o išspausdintas jau po Schuberto mirties.

Kvarteto muzikai būdingi žemiško džiaugsmo ir tragiško skausmo proveržiai – kompozitorius čia, atrodytų, svarsto mirties ir gyvenimo klausimus. Pirma dalis *Allegro* pradeda rūsčiomis harmonijomis. Antroji, *Andante con moto*, parašyta variacijų forma, jų temai parinkta fortepijono partijos melodija iš minėtos dainos. Trumputis *Scherzo* yra tarsi prologas į finalinį *Presto* – itin energingą muzikos stichiją, kunkuliuojančią aštriais garsų akcentais, aktyviu taškuotu ritmu ir netikėtomis kadencijomis. Šis bene populiariausias Schuberto kvartetas aranžuotas įvairios sudėties ansambliams.

Italų virtuozas **Niccolò Paganini** muzikos istorijoje pirmiausia figūruoja kaip analogų neturėjusi, įspūdingas gastroles po visą Europą rengusi smuiko žvaigždė. Chopinas jo klausėsi Varšuvoje, Lisztas girdėjo jį griežiant Paryžiuje, o Schubertas – Vienoje. Kiekvienas, girdėjęs Paganini, buvo sužavėtas jo talento, gerokai pranokstančio žmogaus išgales. Sklido gandai, kad už savo genialumą jis pardavęs sielą nelabajam, buvo kuždamasi, esą jam griežiant nuo stryko į šalis lekia žiežirbos. Paganini tapo romantiško herojaus simboliu, jo išvaizdą mėgdžiojančių jaunuolių juodais apsiaustais ir besiplaikstančiais plaukais buvo pilna Europos miestų gatvėse. Smuikininkas paneigti apkalbų nesistengė ir toliau rengė kvapą gniaužiančius rečitalius, kuriuose atlikdavo ir savo kūrybą.

Paganini buvo ne tik iškilusias smuiko virtuozas, bet ir naujo – romantinio – atlikimo stiliaus pradininkas. Penki novatoriški jo smuiko koncertai žymi svarbų šio žanro raidos etapą. Tobulai išmanęs instrumento galimybes, Paganini neregėtai drąsiai naudojo visus grojimo smuiku technikos būdus. **Pirmasis koncertas smuikui ir orkestrui D-dur, op. 6**, sukurtas 1811 m., – didelės apimties, spalvinga harmonija, italų folkloru ir ritmais pagrįstas, įsimenančių melodijų kupinas opusas. Kūrinio struktūra, temų vystymu, instrumentuote čia siekiama vieno tikslo – išryškinti solisto virtuoazines galimybes.

Redaktorė *Justa Adomonytė-Šlekaitienė*,  
kalbos redaktorė *Rita Markulienė*

**Informuojame**, kad organizatorius filmuoja ir fotografuoja renginį archyvavimo ir transliavimo tikslu.

---

Skaitmeninė Filharmonija –  
daugiau kaip 170 aukščiausios kokybės koncertų  
visur ir visada:



nationalphilharmonic.tv

## **Kviečiame į kitus koncertus Filharmonijoje!**

**Rugsėjo 22 d., sekmadienį, 16 val.**

**Filharmonijos Mažojoje salėje**

**Kamerinės muzikos koncertas**

**„Čiurlionis stygomis II“**

ROKAS JURKUS (gitara)

ČIURLIONIO KVARTETAS

Programa:

ANTANAS JASENKA – „Kompozicija“ styginių kvartetui (premjera)

MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS –

Preljudai (Roko Jurkaus aranžuotė gitarai)

MINDAUGAS URBAITIS – „Ramybė“ (autorius versija gitarai ir styginių kvartetui)

SALOMON JADASSOHN – Styginių kvartetą

c-moll, op. 10

**Rugsėjo 28 d., šeštadienį, 19 val.**

**Filharmonijos Didžiojoje salėje**

**Orkestro muzikos koncertas**

**„LNSO svečiai. Jinhyung Park, Bartosz**

**Nowak, Varšuvos filharmonijos choras“**

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS

ORKESTRAS

(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas

Pitrėnas)

VARŠUVOS FILHARMONIJS CHORAS

(meno vadovas ir dirigentas Bartosz Michałowski)

Solistai:

JINHYUNG PARK (fortepijonas, Pietų Korėja;

IX Tarptautinio M. K. Čiurlionio pianistų konkurso

2023 m. nugalėtojas)

BARTOSZ NOWAK (tenoras, Lenkija)

Dirigentas MODESTAS PITRĖNAS

Programa:

LUDWIG VAN BEETHOVEN – Uvertiūra „Namų pašventinimas“ („Die Weihe des Hauses“), op. 124

FELIX MENDELSSOHN – Koncertas fortepijonui ir orkestrui Nr. 1 g-moll, op. 25

KAROL SZYMANOWSKI – Simfonija Nr. 3, op. 27,

„Daina apie naktį“ („Pieśń o nocy“) tenorui, chorui

ir orkestrui

**Rugsėjo 29 d., sekmadienį, 16 val.**

**Filharmonijos Mažojoje salėje**

**Kamerinės muzikos koncertas**

**„Atverk užmaršties vartus“**

VALSTYBINIS VILNIAUS KVARTETAS

Programa:

TOMAS JUZELIŪNAS – „Šiaurės pašvaistė“

styginių kvartetui

LUDWIG VAN BEETHOVEN – Didžioji fuga B-dur

(*Die Große Fuge*), op. 133

VIKTOR REKALO – Styginių kvartetą „Dormin“